

A dolorem vindicare. Sed ego quid vobis feci, vestra mater i toto orbe? Expello malos quos possum, quos non possum cogor ferre. Fero illos donec sanentur aut separentur in sine. Vos me quare dimisistis, & crucior de vestra morte? Si multū malos odistis, quales habetis videte. Si & vos toleratis malos, quare nō in vnitatē? Vbi nemo rebaptizat, nec altare cōtra altare. Malos tātos toleratis, sed nulla bona mercede. Quia quod debetis pro Christo, pro Donato vultis ferre. Cantamus vobis fratres pacē, si vultis audire. Venturus est iudex noster, nos damus, exigit ille.

FINIS.

DIUI AVRE

LII AVGVSTINI HIP-
PONENTIS EPISCO-
PI, contra Epistolam Par-
meniani, Liber
primus.

Caput I.
B

MULTA quidē & alia aduersus Donatistas pro viribus quas dīs prabet, partim scribendo, partim etiam tractādo disserui: nūc autem quoniam incidit in manus nostras Parmeniani quondam Episcopi corūque dā Epistola, quę scribitur ad Ticoniū, hominē quidem & acri ingenio præditū, & vberī eloquio, sed tamen Donatistā, cū eū arbitraretur i hoc errare, quod ille verū coactus est confiteri, placuit petentibus, immo iubentib⁹ fratribus, vt huic eidē Parmeniani Epistolę responde-rem, propter quædā maxime quę de scripturis testimoniā non sicut accipiēda sunt, accipit. Ticonius enim omnibus sanctarū paginarū vocibus circūfus euigilauit, & vidit Ecclesiā dei toto orbe diffusam, sicut de illo tanto antē per corda & ora sanctorū præsum atq; prædictum est. Quo percepto suscepit aduersus ipos suos demonstrare & asserere, nullius hominis quis sceleratū & immane peccatū prescribere promissis dei, nec id agere quoniamlibet intra Ecclesiā constitutorū quamlibet impietatem, vt fides dei de

C Ecclesia futura & diffundenda vsq; ad terminos orbis terrę, quę in promissis patrū retenta & nunc exhibita est euacuaretur. Hoc ergo Ticonius cū vehementer copiosęq; disseret, & ora contradicentium multis & magnis ac manifestis sanctarū scripturarū testimonijs oppilaret, nō vidit quod consequenter videndum fuit, illos videlicet in Aphrica Christianos pertinere ad Ecclesiam toto orbe diffusam, qui vtiq; non istis ab eiusdem orbis communione atque vnitatē se iunctis, sed ipsi orbi terrarum per communionem connecterentur. Parmenianus autem cæteriq; Donatistę viderunt hoc esse consequens, & maluerūt suscipere obstinatissimum animū aduersus apertissimā veritatē quam Ticonius asserbat, quā ea concessa superari ab Aphricanis Ecclesijs, quę illius vnitatis quam Ticonius asserbat, communionē gauderent, vnde se isti separassent. Et Parmenianus quidem primō eum p Epistolam velut corrigēdum putauit, postea vero ex concilio eorū perhibet damnatum. Epistolę itaque Parmeniani quam scripsit ad Ticonium, reprehendens eum, quōd Ecclesiā predicaret toto orbe diffusam, & admonēs ne facerē aude- ret, hoc opere statuimus respondere. Illud itaq; primum videamus, quale sit, quōd Gallos & Hispanos & Italos & eorum locos, quos vtiq; totum orbe

Tonus septimus.

vult intelligi, traditoribus Aphricanis commercio D scelerum & locietate criminum dicit esse confimiles. Homini enim de scripturis sanctis proferenti tā multa & tam ingentia documenta, ipse sine documentis loquitur, & vult nihil probans credi sibi, inuitans eū videlicet ad imitationem sui, quia & ipse quibusdam coepiscopis suis contra tot Ecclesias per tantam latitudinem terrarum omnium constitutas, non nisi loquētib⁹ credidit. Quę credulitate quid magis temerarium reperire potest? Dicit enim legatione functos quosdam, sicut ipse asserit, fidelissimos testes ad easdem venisse prouincias, deinde geminato aduentu sanctissimorum, sicut ipse dicit, domini sacerdotū, dilucide, plenius ac verius publicata esse quę obijciunt, homo putas sibi magis credi deberi quā deo. Profert Ticonius diuini testamenti tonitrua, quod factū est in promissione Abraham, Isaac & Iacob, quorum fedum testatur dicens, Ego sum deus Abraham, de⁹ Exod. 3, Isaac, & Iacob, hoc nomen est mihi in æternum. Et iste opponit narrationes confacerdotum suorū. Quid dictum est ad Abraham? In semine tuo benedicetur omnes gentes. Quid dictum est ad Isaac? In semine tuo benedicentur omnes gentes terrę, pro eo quōd E audiuit Abraham pater tuus vocem meam. Quid Gen. 12. & dictum est ad Iacob? Ego sum deus Abraham patris tui, & deus Isaac, ne timeas. Terram enim supra quā & 28, dormis, tibi dabo & semini tuo, & erit semen tuum sicut arena maris, & replebitur in mare & in Aphricā & in Aquilonem & in Orientē, & benedicentur in te omnes tribus terrę in semine tuo. Ne autem de Iudæis dictum putent, quid sit semen Abraham, in quo dictum est, benedicendas omnes gentes, exponit A postolus, Abraham, inquit, distę sunt promissiones & semini eius, non dicit, & seminibus, tanquam in multis, sed tanquam i vno, & semini tuo qui est Christus. Gal. 3, In Christo ergo omnes gentes benedictionem habituras, tanta autoritate promissum est, tanta exhibitum veritate, & contradicunt qui se Christianos dici volunt. Et contra hoc quōd opponunt? Legatione ait functi quidam fidelissimi testes ad easdem prouincias venerūt, de ingeminato aduentu sanctissimorum domini sacerdotum, dilucide, plenius ac verius esse publicatum. Quid quęlo te, quid per ipos fideles testes quos vultis deo esse fideles, quod publicatum est? An quia p Aphros traditores semen Abraham, quod est Christus, non est permillum peruenire vsq; ad omnes gentes, & ibi exaruit quōd peruenerat? Dicitē iam magis collegis vestris credēdum esse quā F testamento dei. Et hoc dicentes ipsum testamentum vos à flamma conseruasse gloriamini, quod lingua delere conamini. Sed eligat quisq; quod placet, & si contra cęlestia fulgura mendacię terreni fumus aliquid præualet, dimisso cęlo euanelcat in ventos. Si enim Parmenianus cathedrę suę non faueret, magis eligeret scripturę dei credere quā collegis suis. Deus enim dicit ad Iacob, Non relinquam te donec Gen. 28, faciam quę locutus sum tecum. Istos autem multō est vtiq; credibilius, quia iam iusto iudicio fuerūt improbati ad sociandam cōmunionem in illis partibus, vbi iam deus complebat quod promiserat patrib⁹, nō esse admissos, & propterea de sanctis sacerdotib⁹ dei, à quib⁹ recipi non meruerat iā fuisse talia quibus infirmos animos deceptarum à se plebiū falsis rumoribus agitent, & temere credulas mentes superbia sui nominis irretitas, ab orbis terrarum pace diriperēt. Quid hac stultitia, imō vero dementia reperitur insanis? In tot gentibus orbis terrarum & ex magna parte compleuit deus & adhuc complet, donec ad omnes omnino ventat, quod promisit qui dixit, Non relinquam te donec faciam quę locutus sum tecum. Et isti iam credunt nūciantibus non impleri quę promisit deus, & ideo ex partibus terrarum, a iij in quibus